

ภาษาจีนกับการรองรับฐานการผลิตจากบริษัทนักลงทุนของจีน
ภายใต้นโยบาย “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” 一带一路
Chinese Language and the Readiness of being
Manufacturing Hub from Investors from China under the
One Belt One Road One Initiative

เสาวลักษณ์ สุขสังข์¹ คณิศร ธีระวิทย์²
Saowaluk Suksang¹, Kanisorn. Teeravit²

บทคัดย่อ

ภาษาจีนกับการรองรับฐานการผลิตจากบริษัทนักลงทุนของจีน บทความนี้มุ่งนำเสนอภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนในด้านการค้า การลงทุน ของบริษัทนักลงทุนจีนเข้ามาลงทุนในไทยภายใต้นโยบาย “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” (一带一路) (One Belt One Road) การเตรียมพร้อมของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ทั้งนี้เพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาจีนที่มีต่อการเตรียมความพร้อมรองรับนักลงทุนของจีนในฐานะเป็นนักลงทุนและคู่ค้าที่สำคัญของประเทศ ที่เห็นกันอยู่ว่าเม็ดเงินที่สามารถขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจไทยอยู่รอดได้ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ ก็มาจากเงินลงทุนจากนักลงทุนจากต่างประเทศและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเสียเป็นส่วนใหญ่ ควรให้คนไทยสามารถเข้าใจทั้งภาษาและวัฒนธรรมการใช้ชีวิตของนักลงทุนและนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน เพื่อให้จะได้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สอดคล้องกับยุค “ไทยแลนด์ 4.0” ปรับแก้จัดระบบ ปรับทิศทาง ที่สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ประเทศไทยของเราต้องเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านพัฒนาเด็กและเยาวชนตลอดไป จนถึงผู้ประกอบการธุรกิจและเจ้าของกิจการทั้งหลายนอกจากจะมีความรู้ทางภาษาอังกฤษแล้ว จะต้องศึกษาภาษาที่ 3 เพิ่มเติม อาทิ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ตลอดไปจนถึงต้องเรียนรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมการสื่อสารใหม่ เพื่อเป็นตัวช่วยให้การทำการค้าได้สะดวก และการจับจ่ายและการชำระเงินในการทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆ จะต้องสะดวกให้มากที่สุด นักลงทุนและนักท่องเที่ยวที่หลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทยและทำให้เกิดความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนของจีนและนักท่องเที่ยวจีนและประเทศอื่นๆ

¹ อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน สถานการณ์เศรษฐกิจ หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

Abstract

The research on Chinese language and support on production base from Chinese investment companies aimed to present the overall relationship between Thailand and People's Republic of China in the aspect of trade and investment of Chinese investment companies investing in Thailand under “One Belt One Road” policy (一带一路). The preparation of Chinese language teaching and learning pointed out the significance of Chinese language learning on the preparation of supporting Chinese investors as the important investors and business partner of the country. It was obvious that the amount of money driving economy of Thailand in current circumstance was mainly from foreign investment and tourism industry. However, the problem from Chinese tourist causing the recession still existed. Therefore, Thai people should understand language and living culture of Chinese investors and tourists in order to develop Thai economy to be consistent with “Thailand 4.0”. In order to adjust, systematize, and redirect to deal with opportunities and rapid changeable new threats in 21st century Thailand should be ready in youth and business entrepreneur development. Business owner required not only English language proficiency but also other three languages: Chinese, Japanese, and Korean. Moreover, they should learn new communication innovation technology to facilitate trade. Further, consumption and payment in financial transaction should be convenient to attract investors and tourists and built confidence to the investors and tourists from China and other countries.

Key words: Thai-China relationship, Economic situation, One Belt One Road, Chinese language teaching and learning

บทนำ

หากกล่าวถึงเศรษฐกิจจีนในยุคปัจจุบันนับได้ว่าการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วโดยจีนภายใต้การบริหารของประธานาธิบดี สีจิ้นผิง 习近平 และนายกรัฐมนตรี หลี่เค่อเฉียง 李克强 ได้กำหนดนโยบาย “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” หรือ 一带一路 (One Belt One Road) ซึ่งนโยบายนี้ได้รับการพัฒนามาจากเส้นทางการค้าอันเก่าแก่ ของจีนที่มีชื่อว่า “เส้นทางสายไหม” ถือเป็นเส้นทางการค้าและวัฒนธรรมมายาวนาน ตั้งแต่สมัยราชวงศ์หมิง เส้นทางสายไหมทางทะเล (Maritime silk road) และราชวงศ์ชิง สำหรับเส้นทางสายไหมทางบก (Silk Road) โดยเส้นทางการค้าดังกล่าวถูกปรับปรุงขึ้นอีกครั้งและเรียกชื่อใหม่ว่า “เส้นทางสายไหมใหม่”

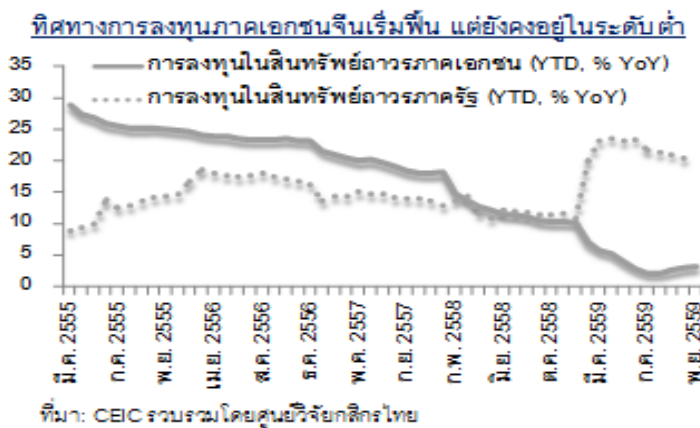
เมื่อจีนได้เปิดเส้นทางการค้า จะส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจของไทยด้านการหลังไหลเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างมากทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อรองรับการขยายตัวของ การหลังไหลเข้ามาของการลงทุน เกิดตลาดการค้า เกิดการจ้างแรงงาน ดังนั้นหากประชาชนคนไทยเกิดการเตรียมพร้อมให้ดี โดยเฉพาะการสื่อสารทางภาษา การจัดการสอนเรียน การสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เราปฏิเสธไม่ได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญอันดับต้นๆ ที่ประเทศไทยของเราจะต้องพัฒนาทรัพยากรบุคคลในประเทศให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างแตกฉาน อาทิ การฟัง พูด อ่าน และเขียน ในปัจจุบันนี้การรู้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการทำการค้าธุรกิจในระดับนานาชาติ ภาษาจีนได้มีบทบาทในการใช้เป็นภาษาที่สื่อสารในการทำการค้าระดับนานาชาติ เมื่อไทยเข้าร่วมกลุ่มประชาคมอาเซียนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนก็ได้เข้ามาขอร่วมเป็นสมาชิกด้วย ซึ่งก็กลายเป็นประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียน +3 ประชาคมอาเซียนรวมมีสมาชิกทั้งสิ้นมี 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam) ประเทศกัมพูชา (Cambodia) ประเทศอินโดนีเซีย (Indonesia) ประเทศลาว (Laos) ประเทศมาเลเซีย (Malaysia) ประเทศเมียนมาร์ หรือพม่า (Myanmar) ประเทศฟิลิปปินส์ (Philippines) ประเทศสิงคโปร์ (Singapore) ประเทศเวียดนาม (Vietnam) ประเทศไทย (Thailand) +3 ประเทศจีน (China) ประเทศญี่ปุ่น (Japan) สาธารณรัฐเกาหลี (Korea)

เศรษฐกิจจีน ณ ปัจจุบัน

จากบทความ เรื่อง "การเข้าสู่ภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน" "China's Economy: Coming down to Earth" ของส่วนเอเชียตะวันออก สำนักเอเชีย แอฟริกา และยุโรปตะวันออก ได้กล่าวว่า จีนเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่ทุกคนจับตามอง สภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของจีนจึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกอย่างไม่ต้องสงสัย การชะลอการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน ในปี 2558 จะหมายถึง การชะลอตัวเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว หรือเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจของจีน จึงเป็นประเด็นที่ทุกคนกังวล ปัจจุบันรัฐบาลจีนประกาศใช้นโยบาย "New normal" หรือ "ภาวะโตต่ำลง"

เนื่องจากประสบปัญหา การชะลอตัวทางเศรษฐกิจโลก โครงสร้างภายในไม่สมดุล และเศรษฐกิจฟองสบู่ในประเทศ ในปีที่ผ่านมามีมูลค่าการเติบโตทางเศรษฐกิจจีนเติบโตเพียงร้อยละ 7.4 ซึ่งถือเป็นการเติบโตที่ต่ำที่สุดในรอบ 24 ปีของการพัฒนาเศรษฐกิจของจีน โดยทางการจีนได้ให้เหตุผลว่า เป็นความตั้งใจที่ต้องการให้เศรษฐกิจจีนเติบโตช้าลง ซึ่งปี 2557 จีนเน้นการพึ่งพาจากต่างประเทศเพียงด้านการลงทุนเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เศรษฐกิจโตต่ำกว่าเป้าหมาย สำหรับในปี 2558 นั้น จีนจะปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ มีนโยบายส่งเสริมการบริโภคภายในประเทศแทนการส่งออก เพื่อให้จีนเป็นสังคมที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้และเป็นสังคมที่อยู่ดีกินดีอย่างทั่วหน้า รวมถึงมีแผนพัฒนาความเป็นเมืองสู่ชนบทเพื่อแก้ปัญหาแรงงานพลัดถิ่นหรือแรงงานต่างมณฑล ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนสูงถึง 300 ล้านคน โดยได้ตั้งเป้าหมายเพื่อลดแรงงาน ดังกล่าวให้ได้ร้อยละ 20 รวมถึงคาดหวังว่าแผนดังกล่าวจะสามารถช่วยยกระดับรายได้ให้แก่แรงงานของจีนในภาพรวมทั้งนี้แม้ยังไม่สามารถตอบใจได้ว่าการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนในครั้งนี้จะส่งผลดีหรือผลเสียในระยะยาวถึงแม้ว่าเศรษฐกิจของจีนจะประสบกับภาวะฟองสบู่ในธุรกิจประเภทอสังหาริมทรัพย์และสถานะหนี้ และการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าทิศทางการลงทุนภาคเอกชนจะมีการซบเซาลงไปบ้าง แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลจีนก็ได้ออกมาเข้มงวดกับอสังหาริมทรัพย์และจากการที่รัฐบาลเข้ามาควบคุมอัตราดอกเบี้ย เป็นผลให้นโยบายทางการเงิน กลับส่งผลดีกับด้านการลงทุนในต่างประเทศ เพราะนักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในการลงทุนในประเทศ ประกอบกับรัฐบาลเร่งฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของตนเองโดยมีการกระตุ้นการลงทุนจากทั้งภาคเอกชนและรัฐบาล

ภาพที่ 1: กราฟทิศทางการลงทุน

ที่มา: CEIC รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

มีผลงานวิจัยจำนวนมากคาดคะเนทิศทางการลงทุนภาคเอกชนในช่วงต้นปี 2560 จะขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 6.4³ จากการลงทุนภาครัฐและทิศทางการบริโภคภาคเอกชนที่อาจอ่อนแรงลง ท่ามกลางเครื่องมือกระตุ้นเศรษฐกิจที่เริ่มจำกัด จากรายงานประชุมของสมาชิกภาวะของคณะกรรมการประจำกรมการเมืองของจีน (The Political Bureau of the Communist Party of China Central Committee) ในช่วงเดือนธันวาคม 2559 ได้ชี้ชัดถึงแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่ยังคงรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจพร้อมปฏิรูปเศรษฐกิจในระยะยาว ผ่านการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาโครงสร้างการผลิตสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงขึ้น และแก้ปัญหากำลังการผลิตส่วนเกินในอุตสาหกรรมบางประเภท รวมไปถึงการกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อแก่การลงทุน แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษารวบรวมข้อมูลการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน ได้เปิดเผยว่า เศรษฐกิจจีนขยายตัว 6.9 % ในไตรมาสแรกของปี 2560 และปรับตัวขึ้นสูงกว่าคาดการณ์การขยายตัวของนักวิเคราะห์ที่ 6.8 % โดยได้แรงหนุนจากการปรับขึ้นอย่างแข็งแกร่งในด้านการลงทุน อีกทั้งจากการศึกษาผ่านงานวิจัยพบว่า ปัจจุบันรัฐบาลจีนใช้วิธีกระตุ้นเศรษฐกิจระยะยาวในอนาคตด้วย 2 นโยบายหลักใหญ่ คือ

1. เร่งโครงการรถไฟของจีนจำนวนมาก ที่เห็นอยู่ในปัจจุบันแสดงถึงศักยภาพของจีนในด้านการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ เพราะนอกจากการสร้างเครือข่ายรถไฟจะช่วยให้อัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้น ระหว่างโครงการรถไฟกำลังดำเนินการก่อสร้างแล้ว ยังช่วยทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและแรงงานภายในประเทศมีประสิทธิภาพขึ้นด้วยเมื่อโครงการแล้วเสร็จ เมื่อต้นทุนในการเดินทางและขนส่งราคาถูกลง การค้าภายในประเทศจึงขยายตัวและส่งผลดีต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ขณะเดียวกันด้วยความสามารถในการสร้างและพัฒนารถไฟภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพ จีนจึงมีบทบาทเป็นผู้นำในด้านการพัฒนาเครือข่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศในเวทีโลกด้วย

2. โครงการการฟื้นฟูเส้นทางสายไหมทางบกและเส้นทางสายไหมทางทะเลตาม “นโยบาย 1 แถบ 1 เส้นทาง” หรือ “一带一路” (One Belt and One Road) ซึ่งต้องเน้นไปที่การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างยุทธศาสตร์ด้านการค้าระหว่างภูมิภาคจีนตะวันตกซึ่งเป็นที่ตั้งของนครเฉิงตู มณฑลเสฉวน จุดเริ่มต้นของเส้นทางการค้าดังกล่าวกับประเทศในแถบเอเชียที่เป็นเส้นทางผ่านและจุดหมายปลายทางของช่องทางเศรษฐกิจเส้นทางสายไหมตอนใต้กับ 60 ประเทศทั่วโลก

³ บทความเศรษฐกิจจีนปี 2017 ชะลอตัวหาหนทางไปต่อ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

เศรษฐกิจไทยกับสถานะการลงทุนของจีน ณ ปัจจุบัน

จากการศึกษาพบว่า ณ ปัจจุบันประเทศคู่ค้าที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งกับประเทศไทย คือ สาธารณรัฐประชาชนจีนอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากประเทศจีนเป็นประเทศคู่ค้า เกิดการลงทุนด้านการค้า การลงทุนทางธุรกิจ อีกทั้งจากเศรษฐกิจจีนซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากสหรัฐอเมริกาในปี 2558 ซึ่งที่ผ่านมากล่าวได้ว่าอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนอยู่ในภาวะชะลอตัว ส่งผลกระทบต่อส่งออกของไทยที่ลดลงอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ อย่างไรก็ตามความสำคัญของจีนนอกจากจะเป็นหนึ่งในตลาดส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทยแล้ว ยังมีความสำคัญในแง่การลงทุน โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือบีโอไอของไทยระบุในปี 2558 จีนเข้ามาลงทุนโดยตรง (FDI) ในไทยด้วยปริมาณเงินลงทุนมากสุดเป็นอันดับ 1 แห้งการลงทุนจากญี่ปุ่นเป็นครั้งแรก ซึ่งการลงทุนนั้นในปี 2558 การลงทุนมายังไทยของจีนยอด 3,500 ล้านดอลลาร์ เดือนกันยายน ปี 2559 ธนาคารแห่งประเทศไทย กล่าวว่า เศรษฐกิจจีนชะลอตัวเล็กน้อยตามการบริโภค สะท้อนจากยอดค้าปลีกที่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัว รวมทั้งภาคการผลิตได้รับผลกระทบจากการหยุดผลิตชั่วคราวของโรงงาน ต่าง ๆ ในบริเวณรอบพื้นที่จัดประชุมเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเงินของกลุ่มประเทศ เศรษฐกิจก้าวหน้ากับประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ (Group of Twenty : G20) ปัจจุบันจีนคือตลาดส่งออกสินค้าเกษตรใหญ่ที่สุดของไทย ขณะที่จีนนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยเป็นมูลค่า 6,500 ล้านดอลลาร์อเมริกา การลงทุนของจีนในไทยกำลังขยายตัวโดยไม่เพียงกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของจีนเท่านั้นที่สนใจลงทุนในไทย และจากงานปาฐกถาพิเศษในงานสัมมนาเรื่อง Thailand-China Economic Outlook 2017 : ศักยภาพใหม่เศรษฐกิจไทย-จีน 2560 จัดโดยสมาคมผู้สื่อข่าวไทย-จีน เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2559 ได้กล่าวว่า 42 ปีแห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ไทย-จีน มูลค่าทางการค้าขยับจากแค่ปีละ 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปีแรกเพิ่มเป็น 75,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

โดยกลุ่มธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยจะมีทั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เอสเอ็มอี) ซึ่งจีนมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น เน้นไฮเทคโลโลยีที่ตรงกับนโยบายของไทยจึงสนใจอยากใช้ไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุน 2 ประการ คือ

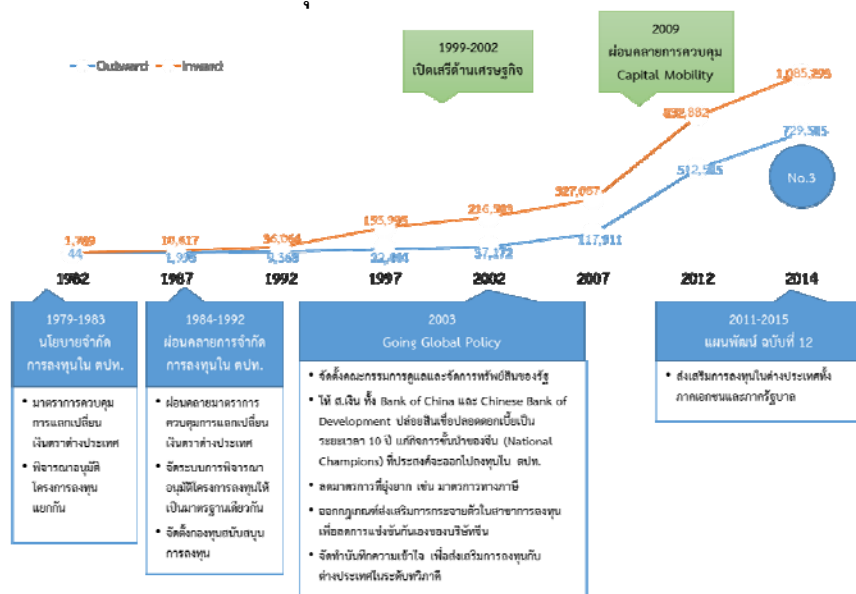
1. ความร่วมมือระบบขนส่งรถไฟความเร็วสูง

2. ยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมใหม่ “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” (一带一路) (One Belt One Road) ของจีน ซึ่งมีข้อสังเกตว่าโครงการรถไฟไทย-จีน ควรมีความคืบหน้าเป็นรูปธรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทยทั้งระยะสั้นและระยะยาว จะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตภัณฑการเกษตรกรรม ศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางบกทั้งตลาดในประเทศตลาดของจีนและตลาดโลก อีกทั้งการเชื่อมต่อที่รวดเร็วยังนำไปสู่ธุรกิจภาคการท่องเที่ยวได้อีกด้วย

การหลั่งไหลเข้ามาลงทุนของนักธุรกิจจีน

จากการศึกษางานวิจัยต่างๆ พบว่า ในอดีตนั้น จีนไม่มีนโยบายสนับสนุนการลงทุนยังต่างประเทศ มีแต่การจำกัดการออกไปลงทุนยังต่างประเทศ จวบจนปี 2546 จีนได้หันมาใช้นโยบาย Going Global ส่งผลให้การลงทุนยังต่างประเทศเริ่มขยายตัว ในปัจจุบันจีนได้กำหนดให้การลงทุนในต่างประเทศเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ช่วยการส่งออกของจีน ปัจจุบันจีนได้ผันตัวจากการเป็นผู้รับการลงทุนกลายมาเป็นผู้ลงทุนในต่างประเทศอันดับ 3 ของโลก และมีการลงทุนในประเทศตลาดใหม่อยู่เป็นอันมาก

ภาพที่ 2: มาตรการ และการลงทุนต่างประเทศของจีน

ที่มา: มุลนิธิ สวค.

จากบทความวิจัยเรื่อง การลงทุนต่างประเทศของไทย กับ กรณีศึกษา ญี่ปุ่น จีน มุลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลังได้ให้ข้อมูลว่าเหตุผลสำคัญที่จีนต้องออกไปลงทุนยังต่างประเทศนั้น มีอยู่หลากหลาย ดังนี้

1) ในทางเศรษฐกิจ จีนพบปัญหาการกีดกันทางการค้า และค่าเงินหยวนก็เริ่มจะแข็งค่าขึ้น จากการที่มีเงินทุนสำรองมหาศาล ซึ่งได้จากดุลการค้าที่มากขึ้นทุกปี

2) ทางศักยภาพในการแข่งขัน ค่าแรงของจีนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย อีกทั้ง ทรัพยากรต่างๆ ก็เริ่มจะลดลงจากการแข่งขันกันผลิตในประเทศ การออกไปลงทุนยังต่างประเทศจึงช่วยในเรื่องดังกล่าวได้

3) ด้านตลาด นอกจากในประเทศจะเริ่มมีตัวทำให้ต้องออกมองหาตลาดใหม่แล้ว ด้านการส่งออกยังประสบปัญหาการกีดกันจากต่างชาติ จีนจึงเลือกที่จะตั้งโรงงานปลายน้ำในต่างประเทศ แล้วนำเข้าสินค้ากลางน้ำจากจีนไปแปรรูปด้วย

4) ทางด้านเทคนิค เนื่องจากจีนประสบปัญหาการขาดเทคโนโลยี และภาพลักษณ์ในเรื่องคุณภาพสินค้า แนวทางที่จีนจะพัฒนาได้เร็วที่สุดก็คือ การซื้อเทคโนโลยี และกิจการที่ประสบความสำเร็จแล้วมาพัฒนาต่อ ซึ่งในระยะหลังของการลงทุนต่างประเทศของจีนนั้น การลงทุนซื้อหรือควบรวมกิจการเพื่อเทคโนโลยีของจีนนี้มีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้น

5) ด้านรัฐบาล จีนประสบปัญหาเงินทุนสำรองมหาศาล โดยเฉพาะเงินสำรองจำนวนมากเป็นดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่รัฐบาลจีนต้องการลดความเสี่ยงในการถือครอง และลดความสำคัญของค่าเงินดังกล่าว กอปรกับนโยบายให้จีนกลับมาเป็นผู้นำโลกอีกครั้ง อย่างนโยบาย “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” (一带一路) (One Belt One Road) (ทางสายไหม ทางบกและทางทะเล) ทำให้รัฐบาลจีนผลักดันการลงทุนต่างประเทศมากขึ้น

ซึ่ง ณ ปัจจุบันเศรษฐกิจในประเทศไทยเกิดการเข้ามาลงทุนประกอบกิจการของกลุ่มทุนจีนเป็นจำนวนมากและต่อเนื่อง หากมองย้อน คิดเป็นมูลค่าการลงทุนไม่ต่ำกว่า 30,000 ล้านบาท โดยในปี 2559 นักลงทุนจีนลงทุนในประเทศไทยเป็นอันดับ 3⁴ รองจากนักลงทุนญี่ปุ่นและสิงคโปร์ มีจำนวนโครงการที่เข้ามาขอรับการส่งเสริมทั้งหมด 104 โครงการ มูลค่าการลงทุน 32,537 ล้านบาท โดยมีผลชี้แจงรายละเอียดในช่วง 2 เดือนต้นปี (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2560) มีโครงการลงทุนจากจีนจำนวน 4 โครงการมูลค่าการลงทุน 261 ล้านบาท โครงการลงทุนของนักลงทุนจีนที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนส่วนใหญ่คือโครงการขนาดใหญ่ เช่น กิจการขนส่งทางอากาศ 9 โครงการ มูลค่า 5,660 ล้านบาท กิจการผลิตยาง 4,370 ล้านบาท และ กิจการผลิตเส้นใยแก้ว 2,752 ล้านบาท⁵

จากตารางที่ 1 การเข้ามาของกลุ่มทุนจีนประกอบธุรกิจกิจการในประเทศไทยตามพ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 แยกตามประเภทธุรกิจและประเทศที่เข้ามาลงทุนในระหว่างวันที่ 3 มีนาคม ถึง 31 มีนาคม 2543 ถึง 31 มีนาคม 2560 โดยนักลงทุนจีนเข้ามาขอประกอบธุรกิจติดอันดับ 9 รวม 155 คนนอกจากนี้ยังมีการลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่เพิ่มขยายเรื่อยๆ เช่น โครงการผลิตลวดเหล็ก (Steel Cord) มูลค่า 5,130 ล้านบาท⁶ ตั้งที่โรงงานนิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์น ซลบุรี เป็นต้น

⁴ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI))

⁵ ทุนจีนพาเหรดเข้าไทย แเบงค์รับเป็นลูกค้าอันดับ 1 แห่งการลงทุนเกือบทุกประเภทกิจการ เข้าถึงโดย https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1493624535 สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2560)

⁶ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน BOI

ตารางที่ 1: ผู้ขออนุญาตประกอบธุรกิจ ตามพ.ร.บ. ประกอบธุรกิจ คนต่างด้าว

อนุญาตประกอบธุรกิจตามพ.ร.บ.ประกอบธุรกิจคนต่างด้าว (3 มี.ค. 2543-2560)	จำนวน (ราย)
บริการให้เช่าตู้ยืม	62
สำนักงานผู้แทน ภูมิภาค	43
ก่อสร้าง/ที่ปรึกษาโครงการ	37
นายหน้าตัวแทนค้าปลีก-ส่ง	9
บัญชี/กฎหมาย	1
อื่นๆ	3

ที่มา: พุนจินพาเหรดเข้าไทย แบงค์รับเป็นลูกค้าอันดับ 1 แห่งการลงทุนเกือบทุกประเภทกิจการ เข้าถึงโดย

https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1493624535 สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2560

แนวทางการเตรียมทรัพยากรบุคคลของประเทศไทยเพื่อรับมือฐานการผลิตจากบริษัทนักลงทุนของจีน

การส่งเสริมให้ทรัพยากรบุคคลของไทยรู้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งภาษาจีนเป็นภาษาที่สำคัญไม่แพ้ภาษาอังกฤษ และยังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันประเทศจีนมีบทบาทสำคัญมากในด้านการค้าและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการร่วมลงทุนในธุรกิจต่างๆ ระหว่างประเทศไทยและจีนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีของทั้งสองประเทศจึงเกิดความร่วมมือกันในด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่องด้วยดีเสมอมา (ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยจีน, 2557) การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยนั้น มีทั้งในโรงเรียนเอกชนที่เป็นโรงเรียนของชาวจีนโพ้นทะเล ซึ่งเปิดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลายาวนานเรื่อยมาจนบทบาทของภาษาจีนในสังคมโลกทวีความสำคัญยิ่งขึ้นเป็นลำดับ การเรียนภาษาจีนในอดีตนั้นเป็นสิ่งต้องห้ามในประเทศไทยการเรียนการสอนภาษาจีนต้องหยุดชะงักและถูกควบคุมอย่างเข้มงวด

ในช่วงที่สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองไปสู่ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ จนกระทั่งมีการรื้อฟื้นและสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการขึ้นอีกครั้งระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศไทยในปี พ.ศ. 2518 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนจึงกลับมาตื่นตัวอีกครั้ง แต่เหตุการณ์ก่อนหน้านี้นี้ก็ได้ก่อให้เกิดผลกระทบและข้อจำกัดของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยเป็นอย่างมาก รัฐบาลไทยได้ตระหนักและมองเห็นอนาคตของจีนบนเวทีโลกเช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ จึงได้มีความพยายามส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 โดยกระทรวงศึกษาธิการให้บรรจุภาษาจีนเป็นวิชาเลือกเสรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปี พ.ศ. 2524 แต่ก็ไม่ได้มีการจัดการเรียนการสอนกันอย่างจริงจัง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2535 จึงมีความพยายามขึ้นอีกครั้งในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนทั้งในระดับอาชีวศึกษาและระดับปริญญาตรีใน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในปัจจุบันภาษาต่างประเทศที่มีการสอนในประเทศไทยมีจำนวน 19 ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี สเปน รัสเซีย โปรตุเกส จีน ญี่ปุ่น เกาหลี เวียดนาม เขมร พม่า ลาว มาเลย์ อาหรับ ฮินดู บาลีสันสกฤต และกรีก

เมื่อไม่นานนี้รัฐบาลไทยหันมาให้การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างจริงจัง โดยจัดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษาในหลายโรงเรียน ในช่วงปี พ.ศ.2548-2549 กระทรวงศึกษาธิการซึ่งรับผิดชอบในการเรียนการสอนภาษาจีนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนตามนโยบายของรัฐบาลมีมากที่สุดคือ การสนับสนุนจากผู้กำหนดนโยบายเบื้องต้น งบประมาณ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การประชุม-สัมมนา การพัฒนาครู-อาจารย์ การปรับปรุงแบบเรียน-สื่อการสอนปัญหาหลักสูตร เป็นต้น (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,สถาบันเอเชียศึกษา, ศูนย์จีนศึกษา 2551: 34) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดแผนงานและงบประมาณในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยที่ต่อเนื่องจากปี 2549 การส่งเสริมให้บุคคลากรในประเทศไทยรู้ภาษาที่ 3 คือ ภาษาจีนนั้นเป็นวิถีสันติเพื่อการเตรียมการสำหรับรับมือรับมือฐานการผลิตจากบริษัทนักลงทุนของจีน ซึ่งปัจจุบันพวกเราก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่านักลงทุนจีนมีเม็ดเงินมากที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวจีนก็เช่นเดียวกันก็มีความต้องการซื้อสินค้าและบริการของประเทศไทยไม่น้อยเลย หากเราเตรียมความพร้อมในด้านการค้า ทำให้การค้าขายสินค้าให้กับลูกค้าชาวจีนหรือแม้กระทั่งการค้าขายกับชาติอื่นก็ตามสามารถทำได้โดยการซื้อขายจ่ายคล่อง อาจเป็นไปได้ว่าจะมีเม็ดเงินสะพัดของการจับจ่ายใช้สอยอยู่ในระบบการเงินของประเทศไทยไม่น้อยเลย ซึ่งจะขอยกตัวอย่างตัวกลางในการช่วยให้การค้าหรือการจับจ่ายใช้สอยในประเทศจีน ในยุคของโลกโลกาภิวัตน์พัฒนาไปไกลถึงขั้นไม่ต้องพกเงินสดติดตัวก็สามารถซื้อสินค้าและบริการได้อย่างสะดวกสบาย เช่น การใช้ตัวกลางแอปพลิเคชันต่างๆ

ภาพที่ 3: แอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์ Alipay (支付宝)

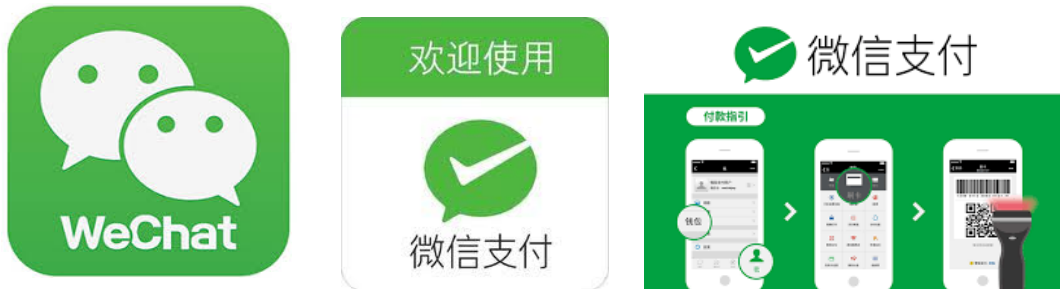

ที่มา: <https://brandinside.asia/alipay-partners-thailand/> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2560

Alipay เป็นธนาคารของอินเทอร์เน็ต โดยสามารถที่จะทำธุรกรรมต่างๆ ผ่านทาง alipay ได้ ซึ่งเป็นช่องทางประเทศจีน จะเหมือนกับ Paypal หรือว่า PAYSBUY ของบ้านเรานั้นเอง โดยสามารถที่จะผูกเข้ากับบัตรเครดิต มีการเติมเงินถอนเงิน สามารถที่จะเติมแล้วชำระค่าสินค้าต่างๆ ในเว็บของประเทศจีนและเว็บอื่นๆ ที่ได้รับรับทั่วโลก และต้องบอกว่าตอนนี้ทั่วโลกได้ทำการรองรับไปมากแล้ว สามารถที่จะใช้งานได้อย่าง

สะดวกไม่ต่างจาก Paypal หากภายในประเทศจีนสามารถที่จะรองรับการทำธุรกรรมแบบครบวงจร ไม่ว่าจะเป็นการชำระค่าสินค้า ชำระค่าบริการ ค่าน้ำ ค่าไฟ อื่นๆ ได้

ภาพที่ 4, 5, 6 แอปพลิเคชัน Wechat Pay

ที่มา: <https://www.wechatthai.com/> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2560

จากที่เราเคยใช้เงินสดตอนนี้เราได้หันมาใช้บัตรเครดิตและชำระเงินผ่านมือถือกันมากขึ้น ซึ่งขณะนี้ประเทศจีนเริ่มนิยมชำระเงินผ่านมือถือมากกว่าเงินสดและบัตรเครดิตเสียอีก พูดง่ายๆ ได้ว่าคนมากกว่า 650 ล้านคนที่ใช้ WeChat นั้นเริ่มไม่ต้องพกกระเป๋าตังอีกต่อไปแล้ว ในประเทศจีนมีร้านค้าที่รับ WeChat Pay เป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็น ห้างสรรพสินค้า ร้านค้าต่างๆหรือแม้กระทั่งร้านขายของข้างถนน ก็รับ WeChat Pay กันหมดแล้ว ทำให้ WeChat Pay เป็นระบบการชำระเงินยอดนิยมในเมืองจีน นักท่องเที่ยวจีนที่ได้เดินทางมาในประเทศไทยก็พึงประสงค์ที่จะใช้ WeChat Pay เช่นเดียวกัน เพราะสะดวกและง่ายกว่า แต่ในปัจจุบันร้านค้าในประเทศไทยน้อยรายที่สามารถรับ WeChat Pay ได้ ปัจจุบันร้านค้าที่เปิดรับ WeChat Pay ได้เพิ่มโอกาสในการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจีนและลูกค้าอื่นๆ ที่ใช้ WeChat เพราะ นอกจากจะใช้แทนเงินสดและผูกกับบัตรเครดิตโดยตรงแล้วยังมีโปรโมชั่นพิเศษจาก WeChat เพื่อกระตุ้นยอดขายนอกจากจะสะดวกสำหรับลูกค้าแล้ว ร้านค้ายังมีความคล่องตัวมากขึ้นโดยไม่ต้องมีการถอนเงินใดใด และอีกครั้งยังมีโปรโมชั่นสนับสนุนต่างๆจากทาง Wechat โดยตรงอีก ซึ่งทำให้ลูกค้ายอมและพอใจที่จะจ่ายมากขึ้น

สรุป

โลกของเราเปลี่ยนแปลงไป ทุกอย่างในโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้เพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัสคือเพียงแค่เรามี smart – phone หรือคอมพิวเตอร์สัก 1 ตัวเราก็สามารถติดต่อค้าขาย หาข้อมูลข่าวสารและทำการค้าได้แล้ว โดยไม่ต้องเดินทางไปพบหน้ากันก็ได้ ซึ่งความหมายของ smart phone โทรศัพท์ที่รองรับระบบปฏิบัติการ ต่างๆ ได้ เสมือนยกเอาคุณสมบัติที่ PDA และคอมพิวเตอร์มาไว้ในโทรศัพท์ เช่น iOS (ที่ลงมือถือรุ่น Iphone) BlackBerry OS, Android, OSWindows phone 7 และ Symbian Os (Nokia) เป็นต้น ซึ่งทำให้สมาร์ทโฟนสามารถลงโปรแกรมเพิ่มเติม (Application) ได้

เมื่อในปัจจุบันรัฐบาลไทยได้มีนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย “ไทยแลนด์ 4.0” เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ซึ่งต้องทำความกลับไปถึง

1.0 ยุคเกษตรกรรม ประชาชนเน้นทำการเกษตรเป็นหลัก

2.0 ยุคอุตสาหกรรมเบา ทำอุตสาหกรรมภายใน ใช้ต้นทุนที่มีอยู่แล้ว ประชาชนเริ่มมีศักยภาพและการศึกษามากขึ้น

3.0 ยุคอุตสาหกรรมหนัก ทำอุตสาหกรรมโดยใช้ต้นทุนจากต่างประเทศ และเน้นการส่งออก ยุคนี้ทำให้ประเทศไทยติดอยู่ในประเทศที่มีรายได้ปานกลางมากกว่า 20 ปี และยังคงต้องพึ่งพาเทคโนโลยีและต้นทุนจากต่างประเทศมาโดยตลอด

4.0 ยุคขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม โดยใช้ความได้เปรียบที่ประเทศเรามีอยู่แล้ว คือ ความหลากหลายทางชีวภาพ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม เกษตร 4.0 เป็นการเปลี่ยนการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ชั้นแรกเริ่มจากการพัฒนาด้านเกษตรกรที่ทำเกษตรกรรมต้องก้าวตามเทคโนโลยีให้ทันและภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 อีกทั้งประเทศไทยของเราต้องเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านพัฒนารุ่นเด็กและเยาวชนตลอดไปจนถึงผู้ประกอบการธุรกิจและเจ้าของกิจการทั้งหลาย นอกจากจะมีความรู้ทางภาษาอังกฤษแล้ว จะต้องศึกษาภาษาที่ 3 เพิ่มเติม อาทิ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ตลอดไปจนถึงต้องเรียนรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมการสื่อสารใหม่เพื่อเป็นตัวช่วยให้การทำการค้าได้สะดวกและการจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าและการชำระเงินในการทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆ นั้น จะต้องสะดวกให้มากที่สุด เพื่อเป็นการดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวที่ล้นหลามเข้ามาในประเทศไทย และยังสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนของจีนและนักท่องเที่ยวจีนและประเทศอื่นๆ เมื่อเข้ามาในประเทศไทย หากประเทศไทยของเราสามารถก้าวทันตามนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการทำการค้าการลงทุนที่กล่าวมาข้างต้นได้แล้วละก็เชื่อมั่นได้ว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยในปีพุทธศักราช 2561 นั้น จะต้องไปรอดอย่างแน่นอน

เอกสารอ้างอิง

- ไทยรัฐ. (2559). *Alipay บุกไทยอย่างเป็นทางการเซ็นสัญญาพาร์ทเนอร์ธนาคาร-บริการจ่ายเงินในไทย 7 บริษัท*. URL: <https://brandinside.asia/alipay-partners-thailand/>.
- บริษัท WechatThailand. (2559). *Wechatpay คืออะไร*. URL: <https://www.wechatthai.com/>
- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน. (2556). *ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจไทย-จีน*. (2546). สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง .
- ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจไทย-จีน. (2546). ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง, 2556
- อักษรศรี (อติสุธาโกชน) พานิชสาส์น (2555) *ทุนจีนรุกอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพธุรกิจ
- Brookings Institute, (2015). "Beneath China's GDP Slowdown". 22 March 2015
- Bureau of international cooperation ministry of education Thailand. (2012). *A chance 'volunteer for Chinese teaching'*. URL: http://www.bic.moe.go.th/newth/index.php?option=com_k2&view=item&id=2657%3A2013-10-14-23-
- Chen Jiyun. (2005). *A study and development of the Internet-based distant teaching and learning of Mandarin for Thai*. MA Thesis, Tianjin Nomal University, China.
- Chulalongkorn University, Asia Study Institute. (2008). *Chinese Language Teaching in Thailand Primary – Secondary*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Economist, "China's Economy: Coming down to Earth", 18 April 2015
- EIC ANALYSIS. (2017). *บทความเศรษฐกิจจีน: เศรษฐกิจโตดีแม้มีแนวโน้มชะลอลง พร้อมจับตาภาวะหนี้สูง*. EIC Outlook ฉบับไตรมาส 4/2017
- Huiyao Wang and Lu Miao. (2016) *China Goes Global*, Palgrave Macmillan
- Understanding China's Belt and Road Initiative. (2017) Lowy Institute for International Policy, 22 March 2017